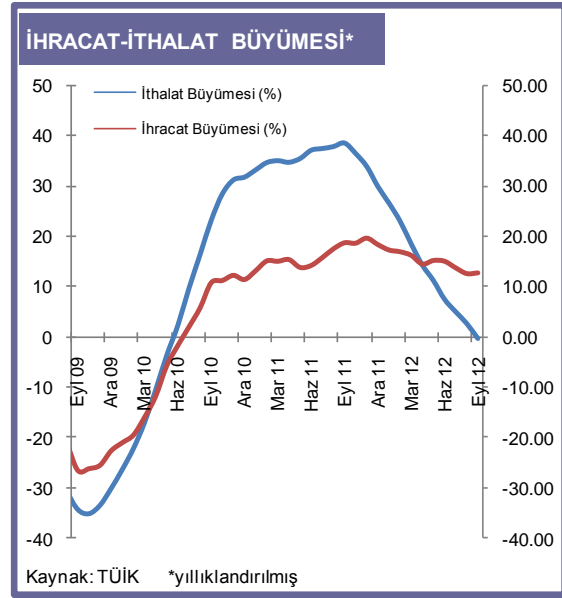

EKONOMİ BÜLTENİ 127

31 Ekim 2012

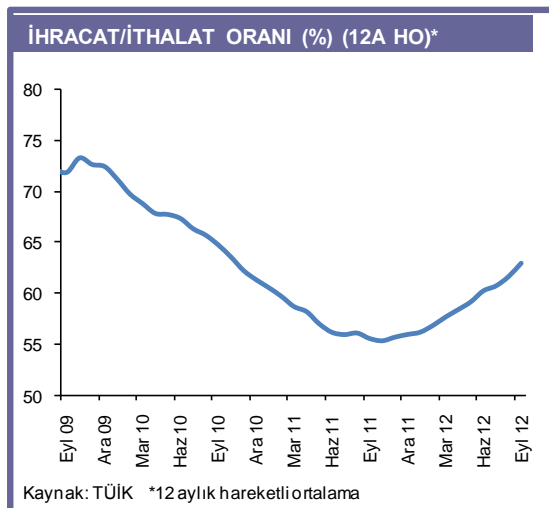
Son 12 Aylık Toplam İthalatta Negatif Büyüme Gözlendi

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre; 2012 yılı Eylül ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %21 artışla 13.01 milyar dolara yükselirken, ithalat ise %6.4 azalarak 18.84 milyar dolara gerilemiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %34.7 azalarak 6.82 milyar dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı aylık bazda %65.6 düzeyinde gerçekleşerek yükselişini sürdürmüştür. Son 12 aylık kümülatif dış ticaret verileri incelendiğinde; ihracatın yıllık bazda %12.82 artarak 148.5 milyar TL'ye, ithalatın ise %0.43 azalarak 235.6 milyar TL'ye gerilediği göze çarpmaktadır. Kümülatif ithalat büyümesinin eksiye geçtiği diğer dönemler ise 1998, 2001 ve 2009 yıllarında olup, ithalat artışının tekrar pozitif dönmesi 14-16 ay sürmüştür. Bu bakımdan önümüzdeki dönemde TCMB'nin genişlemeci politikalarını sürdürmesi beklenebilir. İthalattaki gerileme eğilimi giderek belirginleşirken, ihracat artış hızı ise son dönemde yapılan altın dışsatımına bağlı olarak gücünü korumaktadır. Kümülatif dış ticaret açığı ise 87 milyar TL olup, bir önceki yıla göre %17 gerilemiştir.

Diğer yandan, Ekonomi Bakanlığı'nın Dış Ticaret Beklenti Anketinde, 2012 yılı dördüncü çeyreği için endeks değeri bir önceki çeyreğe göre 15 puan azalarak 95.8'e gerilemiş olup, bu durum, ihracatın son çeyrek dönemde önemli ölçüde zayıflayacağını işaret etmektedir. Bunun, daha çok Ortadoğu, Afrika ve Türk Cumhuriyetleri'ne yapılan ihracattaki zayıflamadan kaynaklanması beklenmektedir. Benzer yapı, ithalat beklenti endeksinde de gözlenmektedir. Buna bağlı olarak, önümüzdeki aylarda, ihracat ve ithalattaki büyümenin zayıflaması beklenmektedir.

İhracatın ithalatı karşılama oranı yükselmeye devam etti.

Yıllıklandırılmış verilerle ihracatın ithalatı karşılama oranı %63 olup, yükseliş eğilimindedir. Karşılama oranında uzun vadeli ortalama değer %65 olup, önümüzdeki aylarda bu seviyeler gözlenebilecektir. Bu, iç ve dış talep dengelenmesinin bir süre daha devam edeceğini işaret etmektedir. Mevcut eğilimin devam etmesi durumunda; dış ticaret açığının yılsonunda 80 milyar dolara gerilemesi beklenebilir.

İhracatta AB'nin payı %38 ile önceki yıla göre 9 puan aşağıda.

Eylül ayında en fazla ihracat yapılan ülkelerin başında önceki yılın aynı dönemine göre 4.5 katlık artışla Birleşik Arap Emirlikleri gelmiştir. Bu ülkenin toplam ihracattaki payı ise %2.3'den %10.7'ye hızlı bir şekilde yükselirken, bunda altın ihracatındaki artış etkili olmuştur. Eylül ayında en çok ithalat yapılan ülke olan Rusya'dan olan alımlar sadece %11 artmış, toplam ithalattaki payı ise %10.3'ten %12.3'e yükselmiştir.

Ocak-Eylül dönemine baktığımızda ise; en çok ihracat yapılan ülkeler arasında; Almanya %8.7, İran %8 ve Irak %6.9'luk paylarla ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye'nin ihracat pazarlarının gelişimini incelediğimizde ise; AB'nin toplam ihracattaki payı 9 puana yakın gerileyerek %38.3'e düşmüştür. Bu pazar kaybına karşın, Orta Doğu pazarında dikkat çekici bir büyüme yaşanmaktadır. Altın ihracatından kaynaklanan bu büyümenin devam edip etmeyeceği konusu, ihracattaki trendi belirleyecek en önemli parametre olarak izlenmektedir. Türkiye, bu sayede AB pazarındaki gerileyen talebi, Orta Doğu pazarı ile dengelemeye çalışmıştır. En çok ithalat yapılan ülkeler ise; Rusya %11.1, Almanya ve Çin'in ise %8.9 paylarla ilk sıralarda bulunmaktadır.

İthalattaki gerileme eğiliminin giderek belirginleşmesi, ekonomik aktivitedeki yavaşlamayı daha net bir biçimde ortaya koymaktadır. Yılın son çeyreğinde, ithalat ve ihracatta yavaşlama eğiliminin devam etmesi beklenmektedir. Bu bakımdan, OKFRAM olarak, orta vadede iç ve dış talep dengelenmesinin devam etmesini, yılsonunda ihracatın ithalatı karşılama oranının %65, dış ticaret açığının ise 80 milyar dolar seviyesinde oluşmasını beklemekteyiz.

EN ÇOK DIŞ TİCARET YAPILAN ÜLKELER (OCAK-EYLÜL 2012)					
İHRACAT			İTHALAT		
Ülke	Milyon \$	% Pay.	Ülke	Milyon \$	% Pay.
Almanya	9824	8.7	Rusya	19587	11.1
İran	9002	8.0	Çin	15710	8.9
Irak	7791	6.9	Almanya	15675	8.9
İngiltere	6218	5.5	A.B.D.	11206	6.3
B.A.E.	5987	5.3	İtalya	10054	5.7
Rusya	4900	4.3	İran	9782	5.5
İtalya	4635	4.1	Fransa	6414	3.6
Fransa	4544	4.0	Hindistan	4492	2.5
A.B.D.	4145	3.7	İspanya	4376	2.5
İspanya	2725	2.4	İngiltere	4117	2.3